

การพัฒนาาระบบการป้องกันความ คลาดเคลื่อนทางยา

ในการบริหารยามอร์ฟีนระงับอาการปวด
ในผู้ป่วยมะเร็งระยะท้าย สำหรับผู้ดูแล

โรงพยาบาลโสธร
YASOTHON HOSPITAL

ข้อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

โรงพยาบาลโสธร YASOTHON HOSPITAL

เจ้าของผลงาน

ศูนย์ดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง โรงพยาบาลโสธร

สมาชิก

พว.แก้วดอกฟ้า ราชอาษา

พว.นภาพร ตั้งพูลผลวนิชย์

พว.นาถฤดี สุธีสถิร

พญ.พนมพร เจลิมชาติ

นางเบญจมาศ แสนพันธ์

ชื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

หลักการและเหตุผล

ร.พ.ยโสธร ร่วม Palliative care กับ สปสช. ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 มีการใช้ยามอร์ฟินระงับอาการปวด สำหรับผู้ป่วยมะเร็งระยะท้ายที่กลับไปดูแลต่อเองที่บ้าน

พบว่ามีความคลาดเคลื่อนใน การบริหารยามอร์ฟินน้ำ ระงับอาการปวดที่อาจปะทุขึ้น โดยผู้ดูแล (ญาติ/จิตอาสา)

ชื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

วัตถุประสงค์

- ลดจำนวนครั้งของความผิดพลาดในการบริหารยา มอร์ฟีนน้ำแก๊ปวดที่อาจปะทุขึ้นในผู้ป่วยมะเร็งระยะท้าย สำหรับผู้ดูแล
- เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากการบริหารยา

เป้าหมาย / เครื่องชี้วัด

- ไม่มีอุบัติการณ์ ความผิดพลาดในการบริหารยา มอร์ฟีนน้ำแก๊ปวดที่อาจปะทุขึ้นในผู้ป่วยมะเร็งระยะท้าย (สำหรับผู้ดูแล)
(อุบัติการณ์บริหารยาคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0 %)

ระยะเวลาดำเนินการ 9 พ.ค. – 29 ก.ค. 59

23 พ.ค. – 30 มิ.ย.

DO

Plan

9-19 พ.ค.

Check

1-15 ก.ค.

Action

18-29 ก.ค.

วิธีการ

- รวบรวม
- วิเคราะห์ข้อมูล
- วางแผน
- ลงมือปฏิบัติ
- การตรวจสอบผล
- การปรับปรุง

ชื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

ความผิดพลาดการบริหารยามอร์ฟีนบรรเทา อาการปวดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งระยะท้ายที่บ้าน โดย ผู้ดูแล (ก่อนพัฒนา)

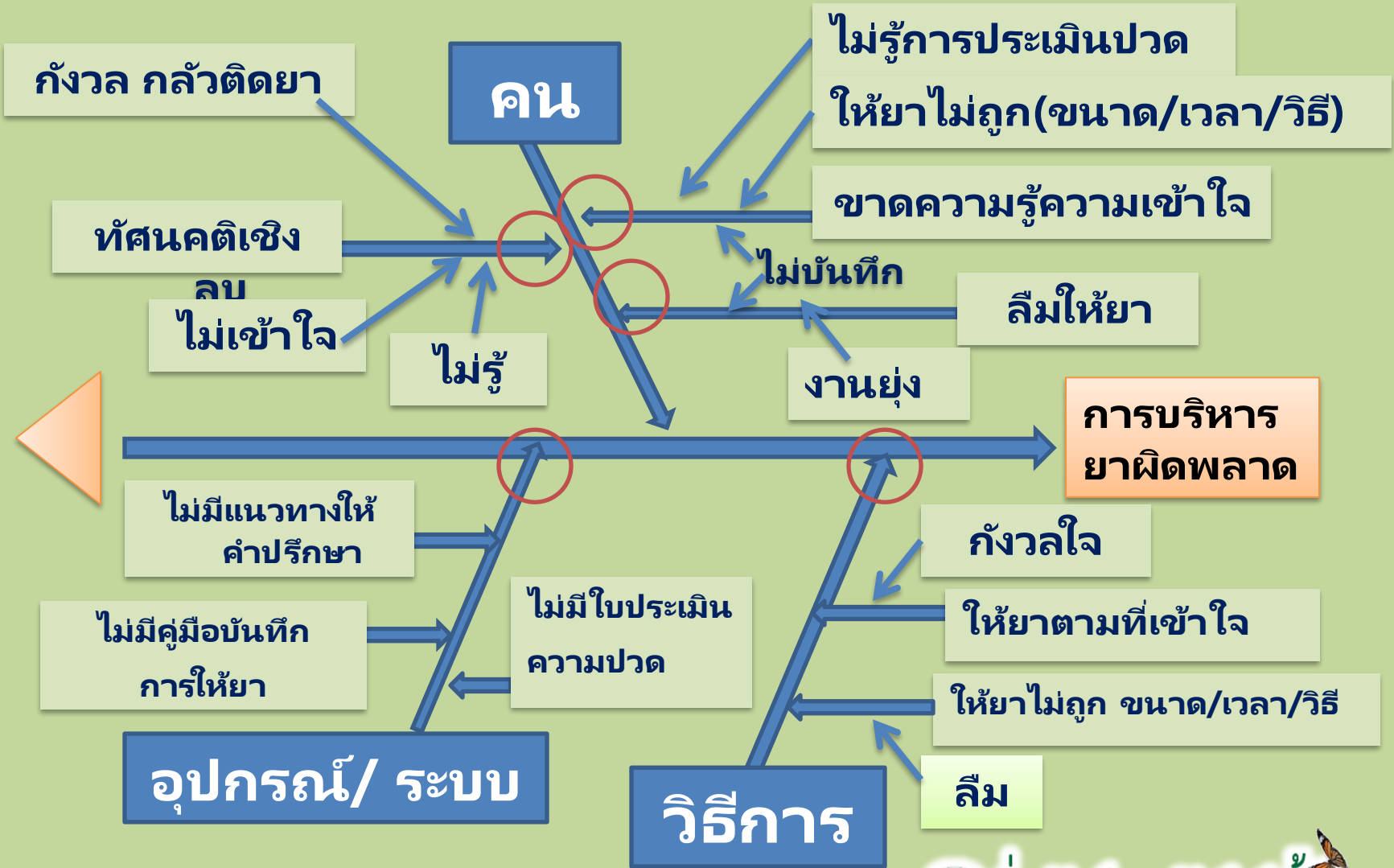
รายการความคลาดเคลื่อน	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ได้ให้ยา (ไม่รู้,ไม่เข้าใจ)	10	23.81
- ลืมให้ยา	10	23.81
- ผิดเวลา	11	26.19
- ผิดขนาด (เพิ่มยาเอง)	11	26.19
รวม	42	100.00

○ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลที่มารับบริการ

ชื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

วิเคราะห์สาเหตุ

กระบวนการแก้ไข

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	การตรวจสอบ
<p>1. คน 1.1ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการประเมิน อาการ</p>	<p>-ให้ความรู้-อธิบาย ให้คำแนะนำ เรื่องยา มอร์ฟิน การให้ยา- ผลข้างเคียงที่อาจจะ เกิดขึ้น และการ ประเมินอาการปวด</p>	<p>-มีความรู้และเข้าใจ การให้ยามอร์ฟินน้ำ -สามารถประเมิน อาการปวดที่ปะทุขึ้น -มีการบันทึกข้อมูล</p>
<p>มีทัศนคติ เชิงลบต่อยา มอร์ฟิน</p>	<p>-ให้การปรึกษาด้านยา -อธิบายความสำคัญใน การให้ยาตามคำสั่ง -ให้พูดคุยกับผู้เคย ได้รับยามอร์ฟิน</p>	<p>-เข้าใจการให้ยา -สามารถให้ยาได้ ถูกต้องตามคำสั่ง แพทย์</p>

กระบวนการแก้ไข

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	การตรวจสอบ	การปรับปรุง
<p>1.2 ไม่ได้ให้ ยาตามคำสั่ง แพทย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลืม - ไม่ได้จด บันทึกไว้ 	<p>- จัดทำ- จัดหา คู่มือผู้ป่วย และแบบบันทึก ข้อมูลการให้ยา</p> <p>- ย้ำความสำคัญ จำเป็นให้ผู้ป่วย ได้รับยาถูกต้อง</p>	<p>- ตรวจสอบ จากสมุด บันทึกและ อาการของ ผู้ป่วยเมื่อมา พบแพทย์/ การเยี่ยม บ้าน/ไลน์)</p>	<p>ปรับปรุง สมุด บันทึก และ ใบ บันทึก การให้ ยา</p>

กระบวนการแก้ไข

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	การตรวจสอบ	การปรับปรุง
2. อุปกรณ์ /ระบบ 2.1 ไม่มี คู่มือการ แบบบันทึก ข้อมูลการ ได้รับยา	-จัดทำ- จัดหา คู่มือ บันทึกข้อมูล รายการยา ตามคำสั่ง แพทย์	-มีการ บันทึก ข้อมูล การให้ยาได้ ถูกต้องตาม คำสั่งแพทย์	ปรับปรุง แบบ ประเมิน ความ ปวด- ใจ บันทึก ใหม่

กระบวนการแก้ไข

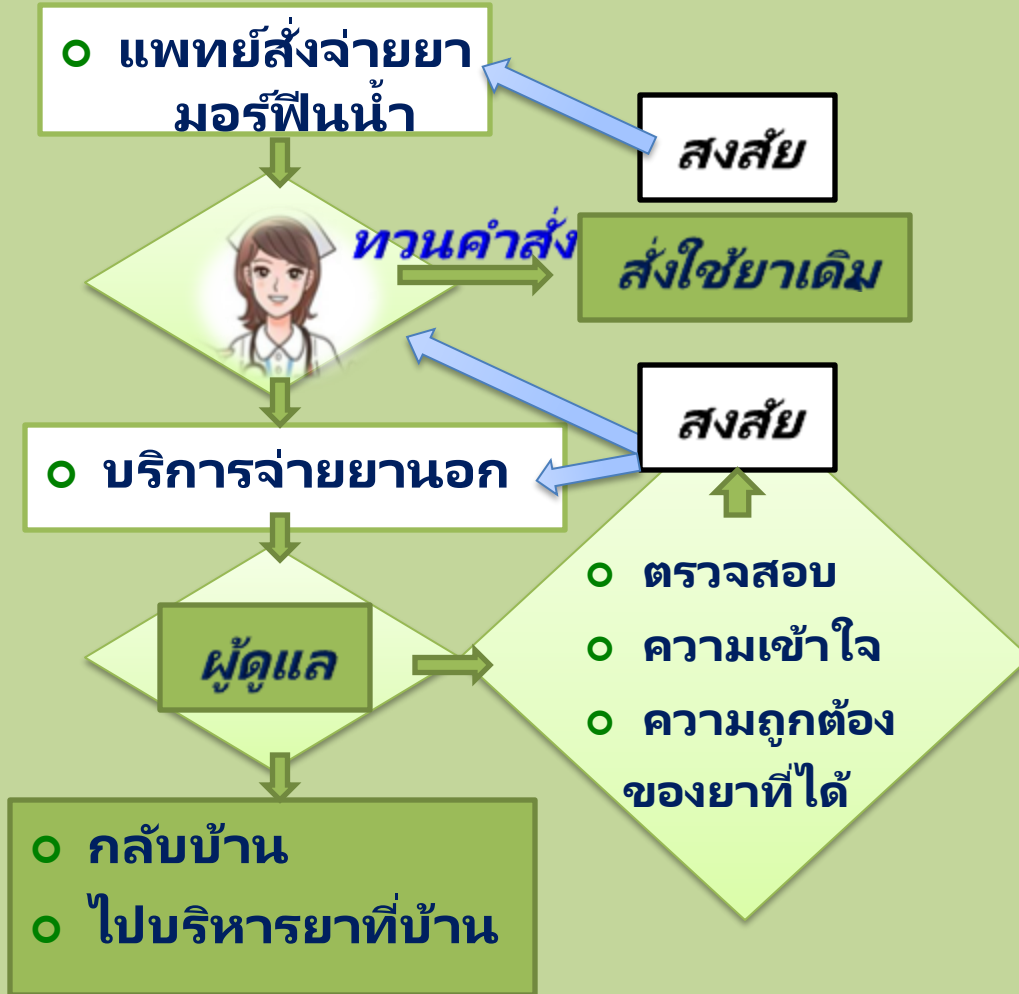
ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	การตรวจสอบ	การปรับปรุง
<p>2.2 ไม่มีใบ/แบบประเมินความปวด</p> <p>2.3 ยังไม่มีแนวทางในการให้คำปรึกษาด้านยา</p>	<p>-จัดทำแบบ/ใบประเมินความปวด</p> <p>-จัดทำแนวทางการให้คำปรึกษาด้านยา</p> <p>-สอน-ให้คำปรึกษา</p> <p>-แนะนำในการประเมิน</p> <p>-และบันทึกข้อมูล</p>	<p>-ใช้แบบ/ใบประเมินความปวดประกอบการให้ยาแก้ปวด</p> <p>-และบันทึกมาส่งพยาบาล</p> <p>-ตรวจสอบจากสมุดบันทึกและอาการของผู้ป่วยเมื่อมาพบแพทย์/การเยี่ยมบ้าน/ไลน์)</p>	<p>-ผู้ดูแล 4 คน ไม่ได้บันทึกตามที่แนะนำขอบันทึกตามที่เข้าใจ</p>

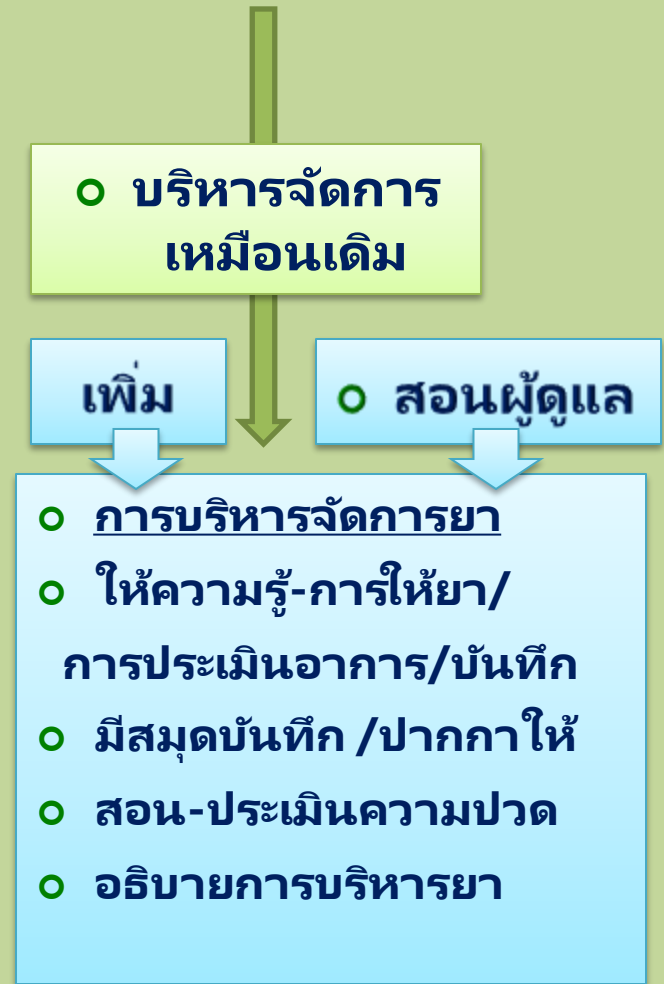
ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	การตรวจสอบ	การปรับปรุง
<p>3. วิธีการ</p> <p>3.1 ไม่ได้ให้ยา (กังวล)</p> <p>3.2 ให้ยาไม่ถูกขนาด</p> <p>3.3 ให้ยาไม่ถูกเวลา</p> <p>3.4 ไม่ถูกวิธี (อุบัติการณ์ ความคลาดเคลื่อนจากการบริหารยา จำนวน 42 ครั้ง อยู่ระดับ A-C)</p>	<p>- ให้คำปรึกษา แนะนำ</p> <p>- บอกความสำคัญ ประโยชน์ที่ได้รับ</p> <p>- สาธิต ให้ทวนซ้ำ วิธีการให้ยาและ ประเมินความปวด</p> <p>- เน้นการให้ยา อย่างถูกต้องตาม เวลา ขนาด วิธี</p> <p>- สอนวิธีการเขียน บันทึกข้อมูล</p>	<p>- ให้ยาได้ถูกต้องตาม คำสั่งแพทย์ (ถูกขนาด ถูกเวลา ถูกวิธี)</p> <p>- มีบันทึกการให้ยา</p> <p>- ประเมินความปวด ก่อนและหลังให้ยา</p> <p>- มีการติดตามอาการ ช่างเคียงจากยา (ไม่พบ อุบัติการณ์ ความคลาดเคลื่อน จากการบริหารยา)</p>	-

Flow chart (เดิม)

Flow chart (ใหม่)

ความผิดพลาดการบริหารยามอร์ฟีนบรรเทาอาการ ปวดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งระยะท้ายที่บ้าน (หลังพัฒนา)

ไม่มีอุบัติการณ์ ความผิดพลาดในการ
บริหารยามอร์ฟีนน้ำแก้ปวดที่อาจปะทุขึ้น
ในผู้ป่วยมะเร็งระยะท้ายสำหรับผู้ดูแล

อุบัติการณ์บริหารยาคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0 %

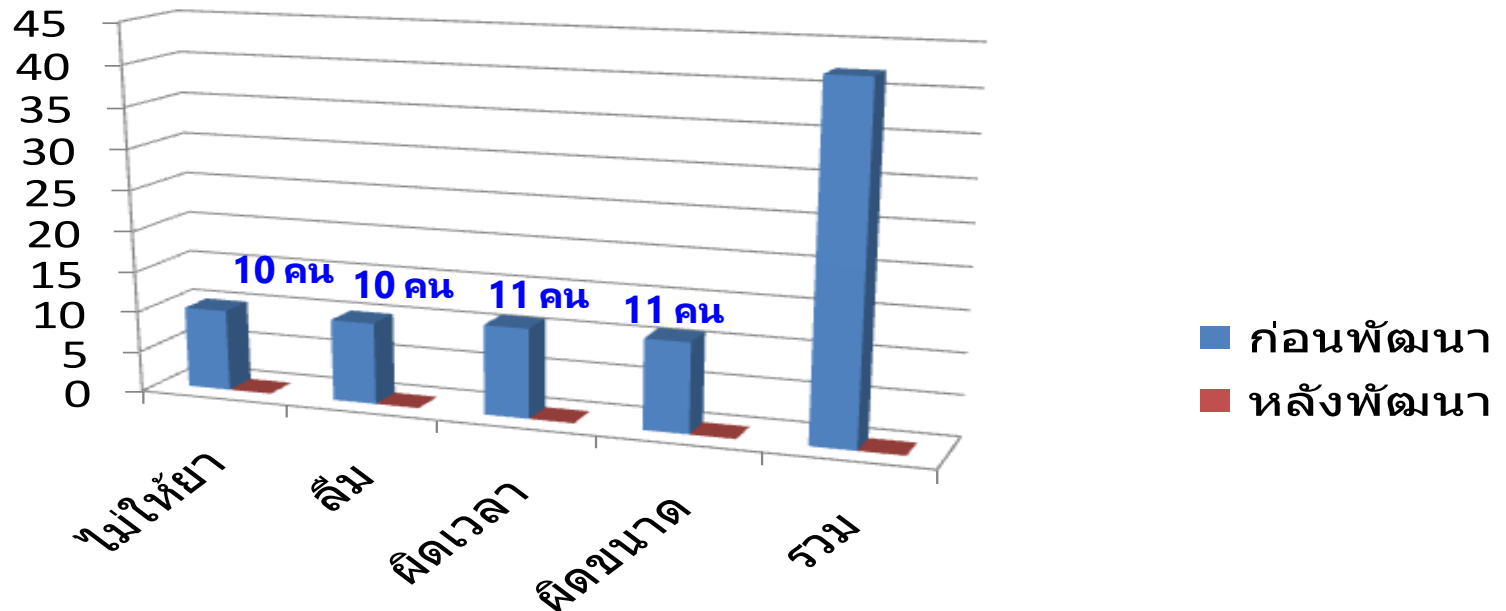
การประเมินความพึงพอใจผู้รับบริการ

พึงพอใจในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 98

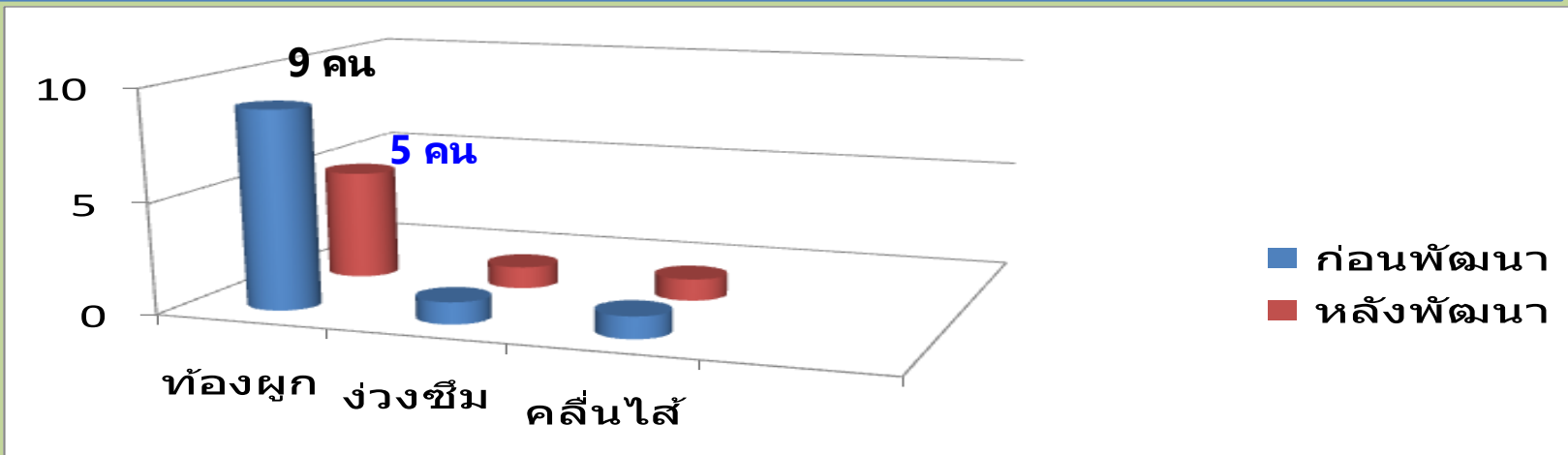
ชื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

1. ความคลาดเคลื่อนในการบริหารยามอร์ฟินน้ำระงับ อาการปวดในผู้ป่วยมะเร็งระยะท้าย ก่อนและหลังพัฒนา

หลังการพัฒนาอุบัติการณ์การบริหารยาคลาดเคลื่อน
เท่ากับ 0 %

2. อาการข้างเคียงที่พบในผู้ป่วยมะเร็งระยะท้ายที่ ได้รับยามอร์ฟินแก้ปวด ก่อนและหลังการพัฒนา

หลังการพัฒนา

พบอาการข้างเคียงจากยามอร์ฟิน ลดลงโดย พบว่า อาการ
ท้องผูกพบว่าลดลง สำหรับอาการง่วงซึมและอาการคลื่นไส้
ยังพบว่ามีจำนวนเท่าเดิม ทั้งนี้อาจมีปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
จึงถือเป็นโอกาสในการพัฒนาต่อไป

สรุปผล

จากการพัฒนาครั้งนี้

ลดจำนวนครั้งของความผิดพลาดในการบริหารยา คือ

ไม่เกิดอุบัติการณ์ความผิดพลาดในการบริหารยา

มอร์ฟีนน้ำระงับอาการปวดที่อาจปะทุขึ้นในผู้ป่วยมะเร็ง

ระยะท้าย และ ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยจากการใช้ยา

ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

ต่อการบริการอยู่ในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 98

ชื่อสัตย์ สามัคคี มีน้ำใจ

ข้อเสนอแนะ

การจัดกระบวนการให้ความรู้ คำแนะนำ ให้การปรึกษา เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยาเป็นบริการดูแลที่ควรจัดอย่างต่อเนื่อง

โอกาสพัฒนา

การป้องกันความเสี่ยงจากการเกิดอาการข้างเคียงจากการใช้ยามอร์ฟินแก้ปวด

**การกลับไปใช้ชีวิตในช่วงสุดท้าย
และจากไปอย่างสงบสุข ไม่ทุกข์ทรมาน
อย่างสมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์...**

ขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่าน

ชี้อัตถ์ย สามัคคี มีน้ำใจ

